

## *Mitikile-Larriori-Mendibile*

Aurkibidea

### **Udalerria: Mitikile-Larriori-Mendibile**

#### **Sarrera**



Mitikile, Larriori eta Mendibile artean osatzen duten Zuberoako udalerria. Pettarra eskualdean dago, Biarnoko mugan.

- **Biztanleak:** 334
- **Euskaldunak:** %65,01

#### **Ahotsak.eus-eko datu orokorrak**

- Hizlariak: **1**
- Zintak: **1**
- Pasarteak: **11**
- Transkribatutakoak: **2**
- Audioak: **0**
- Bideoak: **11**

## Proiektuak

- Alex Artzelus Mujika

## Hizlariak



**Maiana Ager**

Mitikilen jaioa. Ündürüeinen bizi zen elkarrizketa egin aurreko hogeita bi urtean.

## Pasarteak gaika

Herri honetan landu eta transkribatu diren pasarteak, gaika antolatuta.

### 1. Euskara

#### 1.1. Alabak euskaraz, semeak ez

- **Hizlaria(k):** Ager, Maiana
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artzelus, Alex
- **Erref:** MIT-001/001
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:02:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai
- **Gaia(k):**  
Euskara » Euskararen egoera  
Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- **Laburpena:** Mitikilen jaio eta Ündüruinen bizi azken 22 urtean. Senarrak, Sarrikotapeakoa, ulertzen du euskara baina gutxi mintzatzen da. Alabak egiten du baina semeak ez. Etxean ikasi behar omen da lehendabizi euskara, etxeko euskara, zuberotarra.

### Transkripzioa

- Eta zuk, zer izen duzu? Zer izen?
- Maiana.
- Maiana?
- Bai.
- Eta beste izena?
- Ager.
- Ager?
- Bai, üskaaz.
- Euskaraz?
- Bai.
- Bete euskaraz?
- Bethi üskaaz.
- Eta non sortua?
- Mithikilen.
- A Mithikilen?
- Bai, heben kantin.
- Bai, ezagutzen dut, bai.
- Bai.
- Eta gero, noiz etorri zinen hona bizitzera?
- E... hunat... hunat, badizü oai hogeita bi urte heben giala. Bestela,

Sarrikotapin...

- A, Sarrikotapean?
- Hor kantin.
- A bai, ezagutzen dut.
- Bai. Ene senharra han sorthüik düzü.
- A bai? Eta euskalduna da ere bai edo...?
- Bai bena ez dizü /eztizü/ paketik elhestatü.
- Ez?
- Ez. Ordin oro entelegatzen dizü bena ez hanitx elhestatzen.
- Hori da. Eta zure alaba guziek badakite?
- Alhabak badakizü bai, heinbat untsa, eta semik khasik batee.
- Kasik batere?
- Oro entelegatzen dizü bena ez elhestatzen paketik. Aita bezala.
- Baina zuk erakutsi diezu bie.
- Bai!
- Bai.
- Bai, etxen.
- Etxean?
- Etxen, bethi hoi erraiten dit, etxen.
- Zure iduriz hala behar da, bestela...
- Bai, ene... ene üdüiz bai, etxen behar dizü ikhasi. Beste gaizak oro bezala, etxen ikhasi üskaa.
- Bestela, ez da...ez da gauza bera...?
- Ez düzü /eztüzü/ batee bera, ez.
- Ez da gauza bera?
- Ez, zeen... heben ez dizie /eztizie/ oroek ikhasten xibeotarra...
- Ez?
- Edo batua, edo... besteik düzü.
- Eta zure iduriz, xiberotarra ikasi behar da?
- A gutako bai. Gutako bai. Eni ejerrena zitazüt hua. Hua beität ikhasi!

## 1.2. Euskaldunekin beti euskaraz

- **Hizlaria(k)**: Ager, Maiana
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Artzelus, Alex
- **Erref**: MIT-001/002
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:02:08. **Bukatu**: 00:03:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai
- **Gaia(k)**:  
Euskara » Euskararen egoera
- **Laburpena**: Familian oro egiten dute euskaraz. Etxetik kanpo ere bai euskaldunekin. Inguruko herri guztietan egiten da euskaraz.

### Transkripzioa

- Eta orain, hemen, euskaraz elekatzen da edo...?
- Zumbait.
- Bai?
- Ez oro, ez.
- Oro ez baina zenbait bai?
- Bai, zumbait bai.
- Eta zuen artean eta... ibilitzen... elekatzen zarete?
- A gü familian, oro üskaaz.
- Bai?

- Oro!  
- Oro-oro?  
- Bethi üskaaz.  
- A ongi.  
- Bai.  
- Eta etxetik landa?  
- Etxeti landa?  
- Etxetik kanpo?  
- Etxeti khampo? E be... üskaa badakienekin üskaaz.  
- Bai?  
- Gio badenin norbait entelegatzen ez diena /eztiena/... bon be frantsesez.  
- Eta anitz zarete euskaraz elekatzen zaretenak?  
- Bai, bai, bai, bai! Gü bai... gü bai.  
- Zure alabak erran du dela euskaldunagoa zera... Ezpeize, Ündüreine baino. Ez edo gisa bera?  
- Enetako gisa bera. Ber gaiza, alde bat ala bestia.  
- Eta zure sorlekua, Mithikile?  
- Bai.  
- Ere bai, euskalduna?  
- Bai. Gio han 'e badüzü e' familia hanitx jin beitia khampoti. Eta ordin, bon, ez dakizie /eztakizie/ bethi...

## Transkripziorik gabeko pasarteak

Ondorengo pasarteak gaika landuta eta kodifikatuta daude, baina oraindik transkribatu gabe.

### 1. "Arrailobak" (MIT-001/006)

Mitikileko jaiotetxera usu joan ohi da. Han bizi dira, besteak beste, bere "arrailobak", (ilobak), bere alabaren semeak.

### 2. Apez bakarra herri anitzendako (MIT-001/008)

Eliza goian dago Ündüreinen. Ezpeizen ere bada eliza. Apez bakarra eliza anitzendako. Bi hilabetetik behin dute meza herrian.

### 3. Mezak euskaraz (MIT-001/010)

Meza ederrak izaten dira, euskarazko kantuekin eta. Frantsesez ere izaten dira zati batzuk, euskaraz entelegatzen ez duen jendea ere izaten delako. Hiru kanpandorreko elizak Zuberoan bakarrik daude. Baina Zuberoan ere asko dira bakarrekoak.

### 4. Ahüski aldera abereekin udan (MIT-001/012)

Abere asko zuten lehen, denetarik gainera. Udan Ahüskira ("bortüalat") eramaten zituzten ardiak eta zenbait behi. "Debeatu" (aspertu) hitzaz. Larre ona mendi omen horretakoa. Ardiak Larraine aldera eramaten zituzten. Orain koinatuak, Matalazen etxean bizi denak, 400 ardi ditu.

## **5. Artzain bakarrak lau edo bost artalderen ardura (MIT-001/015)**

Artzain batek begiratzen zituen lau edo bost etxetako artaldeak, bortuan zirelarik. Apanizen urarekin arazoak izaten omen ziren.

## **6. Sukaldari Mauleko eskola batean (MIT-001/017)**

Mauleko eskola batean egiten zuen sukaldari lana. Lan "paketa" (handia) zen, baina asko gustatzen zitzaion. Hogeitaz ibili zen. Oso pozik jartzen da orduko haurrak handi eginda kalean aurkitzen dituenean.

## **7. Senideak Parisen eta Oloroen (MIT-001/020)**

Parisera jende asko joaten zen lehen bizitzera. Ahizpa eta beste hainbat senide ditu Parisen. Oluen (Oloron) ere badu familia. Familia horrek beti euskaraz egiten du, baita han jaiotako ilobak ere.

## **8. Montori eta Eskiula (MIT-001/022)**

Roger Idiart apezak kantoria egin zuen: "Euskal Herria Montori" izenekoa. Montorin, Zuberoa izan arren, bearnesez mintzo dira, Eskiulan alderantziz gertatzen da. Mauleko apezak meza ematen du Eskiulan.

## **9. "Zola", lurra, "le fond" (MIT-001/023)**

"Zola" hitzak zuberotarrez zer esan nahi duen galdetuta, "le fond", "lurra", "sukalde zola" erantzun du.

**Ahotsak.eus**-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.  
*2026-05-27*

**CC-by-sa | Ahotsak.eus**  
Badihardugu Euskara Elkartea  
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar  
943121775 - ahotsak@ahotsak.com